

BORSSZEM JANKÓ

Tomassich sc.

Telivér Pompéry Ervin.

János bácsi sem volt mindig oly bankár-években mint ma, ő is tartozott egykor a kisebb kapitalisták közé. Hanem egyben mindig hű maradt magához — azon előszeretettel, melylyel az emberiség kebelűs neme iránt viseltetett.

Már első irodalmi kísérletei is sentimentális ezicázások voltak a muzsákkal s e viszony eredménye két kötetben fászlizva látott (ugy tudom Müller Gyula bábasági felügyelete alatt) napvilágot. Pompéry beszélei, melyek apaságát „Ervin“ viselte: Szilágyi Virgil „szelid fájdalomainak“ és Szabó Rikhárd novelláinak oly veszedelmes versenytársai lettek, hogy az elsőség kérdése közöttük maiglan eldöntetlen maradt.

Megunván az egyik műzsát, beállt a görög származásu Thália széptevői közé, kinek kegyét — már mint földije is — annyira megnyerte, hogy a t. kisasszony eddigi fix viszonyát „aranyos“ Szigligetijével egy évre megszakította s a 100 aranyos évdíjt a „telivér“ paripák ablaka alatt parádézó és urilag kinyalt „Péter Pálnak“ (apja Ervin, nagyapja Pompérosz) juttatá. Ez volt azon emlékezetes eset, amikor egy két koronás pecséttel és egy tuczat lóval az akadémia lóvá tétetvén, a pályabírótság egy új csillagot (atyja lord Phöbus, anyja lady Luna) vélt fölfedezni és — fogott Pompéryt.

Ez a vigjáték, melyet Péter Pál ur az akadémiaival játszott — a legjelesb hazai termékek közé tartozik s szerző ebben több érzéket tanusít az igaz humor iránt, mint a mennyit a Telivérben mutatott. Pompéry azután még egy látogatást tett Tháliánál, kíváncsi uri ember létére meg akarván tudni: „mi ujság a szomszédban?“ — hanem miután a kisasszony azt izenteté, hogy „nincs honn“ — Pompéry minden iszonyt megszakított Olympiával és Judithoz szegődött.

„Magyarországa“ is volt ugyan, de többé nem lesz. Dült neki az előfizető, míg a 61-es alkotmányosság be nem dülvén, „Magyarország“ ki nem dült. — (Az ilyen rosz viczekért János nagyon szokott haragudni.)

Hová irányzá most a mi Jánosunk lépteinek irányát?

Két felé.

Az egyik irány eszményi volt, a másik gyakorlati, de mindkettő tüzes, lángoló irány volt.

Idült szerelmi vágygyal lépett Ervin Sáron rózsái közé, mondván: „az ő árnyékukban felette igen kívánok ülni, mert az ő gyümölcsök gyönyörűsége az én inyemnek.“ És felütötte az ő sátorának fát a Lipótváros zsidóhölgydús termeiben, tépegetvén Hebron virágszálainak szirmaiát és ujját szopogatván, ha a rózsza esetleg tövises volt.

Hogy pedig el ne hamvadjjon az érzelmek tüzeben, elég praktikus volt beállani az e. m. biztosító társaság osztályfőnökének is, hol mindjárt hivatalból elolthatja a tüzet, ha attól lángba borulna; vagy helyesebben: hol a lángok pusztításaért azonnal kártalaníthatja magát, előleges becslés utólagos jóváhagyása mellett.

E kettős minőségben működik most is János bácsi, ki ha oly elmésen írna, mint amily elmésen beszélni tud, kitűnő vigjátékiró lett volna.

A zsidó hölgyek azonban még ma is szerkesztőnek, hivatalnoktársai Moliérenek, a telivérek kitűnő szakférfiúnak s a szerkesztők szerencsés udvarlónak tartják őt.

Egy kedvencz szójátéka van: si jeunesse savait, si veillesse pouvaít.

Egy szerencséje: Dobsa.

B. J.

A budapesti geographiához.

Legujabb buvárlatok szerint a föld legmagasab hegye nem a Himalaya hegységben levő 27,000 láb magas Kincsinjinga, hanem . . . a budai várhegy. Pontos számítások utján ugyanis meg van állapítva, hogy a gőzsikló, megnyitása óta 1870 végeig 137,088 dupla vonatban (minden menetet 100 öllel, egy mértföldet pedig 4000 öllel számítva) mindössze 926 földrajzi mértföldet haladott a várhegyen föl és le. Ezen távolságot felelvén, megtudjuk, hogy a gőzsikló fölfelé 463 mértföldet hágott. Világos tehát, hogy a budai várhegy 463 geogr. mértföld magasságu. Q. e. d.

A „Borsszem Jankó“ geographusai.

A bapaumei ütközet.

(Prózai költemény.)

Bapaume felett
Az ütközet
Egy véres nappal megesett
— Ez ujság nagyon ódon.
De hogy lehet:
Egymás felett
Hogy mindkét sereg győzhetett?

Ezt mondom én el a következő szellemdús és egyáltalán nem érdektelen **módon**. Mert tetszik tudni, hogy

Faidherbe vala
Parancsnoka
Egy újdonszülött francia
Északi hadseregnek.
Ármádia
Nagy volt biz a,
De kevés benn a k a t o n a,

Lévén ott sokasága a gardemobileknek. — Egy része kipróbált tengerész volt, de a többség a mozgó örökből való, a kiknek természete, hogy az első tűzben könnyen megmozognak hátrafelé. Ezt tudva

Manteuffel hát
Parancsot ad
Intézze ki ki rohamát
A garde mobilek *ellen*:
Ha futni kész
A gyülelész —
Nem állhat ellen tengerész,

S így demoralizáltatik a hadseregben a szellem, könnyebben esvén a batornak, futni a megrökönyödöttel, mint a félénknek támadni a bátorral. És így is lett, és Manteuffel küldi Versaillesba

A nagy depest:
Mienk az est,
Megöltünk ezer ezredet,
S a veszteség — egy *fraiter*:
Faidherbe fut
S mert rosz az ut
A had a harcmezőn aludt.

Welche Wendung. Der König an die Königin und so weiter. — Ámde Faidherbenek utközben eszébe jutott, hogy ott felejtette a csatatéren — Manteuffelt, bolott ő neki kéne a harcmezőn aludni, a mint hogy már Bordeauxba el is küldte az illető teleggrammot. Kérdi tehát tengerészeit, hogy miért futottak? Tengerészek a garde-mobilekre mutatnak. Kérdi a gardoktól, hogy miért futottak? Garde-mobilek a poroszokra mutatnak. Erre Faidherbe megemlékevé, hogy ő nem Árva Miska, észre veszi, hogy egy gondolat jutott eszébe

És mond: Ahá!
S parancsolá
A gard magára vegye rá
A tengerész *mondurját*.
S a tengerész
Kiállni kész
Ha bár, mint garde-mobile kinéz.

A mozgóőr-ruhában várja be a a burkus furiát, — és ezzel megfordulnak

Bapaume felé,
Burkus elé,
Hol vacsoráját főzeté,
A győzelmes *Mantajfel*.
Gondolja: Hó!
Ez nagyon jó —
Ez csupa garde! Az ágyuszó

Is elkergeti őket; nosza, a garde-mobilekre **hajh fel!**
És kezdenek lődözni a vitéz burkusok a félénk garde-mobilekre; ámde, mi ez?

Ezer halál!
A gárda áll.
S bár minden golyó *ezélt* talál
Rukkolnak még *előre*.
S bár Manteuffel
Nem fogja fel,
De annyit lát, hogy futni kell,

Mert ma más fekszik le alunni a harcmezőre.
T. i. tekintetbe véve, hogy őket ezuttal nem lődözte, a garde-mobile is

Kap vérszemet,
Hogy németet
Viszont meglőni is lehet,
Mig van golyó *fegyverbe*.
A gard merész,
S támadni kész —
„Jaj, most jön még a tengerész!“

Kiált a porosz és szalad — és így győzött Faidherbe.

Bapaume felett
Az ütközet
Ily furcsa módon megesett.
S van ebben ily *tanulság*:
S o k győzelem
Veszedelem
Mert érzik ellenségiden,
Hogy végre eltanulják.

B. J.

SANYI. Thyü! Éljen! Mégis kár, Están, hogy nem te irtad!

ESTÁN. No hát itt van az „Réform“-ban az a czudar komédia, a kiről a „Borsszem Jankó“ rám fogta hogy én irtam.

SANYI. Hjah, a „Vízözön!“ A nyüstyt, hogy is juthat eszébe valakinek, ily tömérdek vizről vig darabot írnya?

ESTÁN. De tudod-e, hogy mi benne a fődolog?

SANYI. Nyilván az, hogy szörnyű sok víz van benne!

ESTÁN. Az ám — de Noé apánk ebben a darabban menti meg az árviztől a szőlőtőket.

Azt izente . . .

Kossuth Lajos azt izente,
Hogy rossz volt a regimentje,
Mert kormányozni lehetetlen,
Ha az ember készületlen.

Kossuth Lajos azt izente.
Levelet kap reggelente;
Inkább akárhova lenne,
Csak ne magasztalnák benne.

Csak ne jönne ily levele!
Mert csak egyet nézzen bele —
— Az Isten tudhatja, mi a? —
Fülig el kell pirulnia.

Vajon miért? Vajon kiért?
Kossuth Lajos, ugyan mi sért?
Azok-e, kik benne állnak. —
Avagy azok, kik signálnak?

FARKAS-HIREK.

□ **Ó-Becse közelében.** f. hó 5-én egy paraszt ember több farkassal találkozott, melyek őt azonban meg nem támadták, miután csak annyiban voltak farkasok, hogy farkuk volt, különben pedig tehenek voltak.

5 **Hire jár,** hogy Rosenberg testvérek könyvkereskedésébe pár héttel ezelőtt a nagy hideg következtében Farkas tört be. Az éhes állat azonban szerencsére nagyobb kárt nem tehetett, mert alig hogy a „Deák Ferencz adomákat“ hamarjában megszerkesztette, az összesereglett közönség kurjongatása által megriadván, odább állott. Megjegyzendő, hogy drabant az egész idő alatt sehol sem mutatkozott.

☉ **Az egyházas-bütykői néptanodában** a tanító a növendékek közt kiosztván a közoktatásügyi miniszterium által engedélyezett olvasókönyvet, rémülve vette észre, hogy annak egyik meséjében farkas fordul elé, mely hihetőleg a kemény tél által szorult oda. Szerencsére a farkas csak „lupus in fabula“ volt s különben is már úgy meg volt nyomtatva, hogy a gyermekek könnyű szerrel elbánhattak vele s rögtön agyonsillabizálták, miáltal minden komolyabb kárnak eleje vétetett.

> **A „Bárczasi Tároza“** írja: a farkasok ellen legjobb szer, azokat megfogni s farkukat tövében elvágni, miáltal azonnal megszűnnek farkasok lenni. Figyelmeztetjük ezen egyszerű házi orvosságra különösen a puszták és a hegyes vidékek lakóit.

KURTA. Sajátságos. Ma Csikyt a „Kegyesrendiek“ épületébe láttam beosonni. Nem értem.

FEJES. Hát nem tudod, hogy ott most tanfolyamot nyitottak „felnöttek oktatására?“ Hisz tudod tán, hogy Sanyi „tökéletes korát“ elérte?

Csiky Sanyi Csanyágyihol.

Éldős druzám!

Ismég edgy ögész, szenyvedéssel és elkeseréjtő bubánatval telles esztendő folyott le jaz mulandóság búszülte üveggyének habgyaiba! Miként az szűjette tőgyfa, ugy rázkógyik mög az búette hazaflyui kebel ama sérelmes sebekön, melleknek Bulcsu és Lehel éldős apájink olta megnyitott nyéllásaiból folvást folik az dücső vérpatak, nem is vérpatak, ha vérfolás, a kit nem áttallottunk amugy istenigazába öntenyi, szórnyi, árasztanyi, valamikor az Nemzeti szabadság vérkönyvekkel borétott lobogója jaz sérelmes aakotmány áttol nyútott jogok mögvédelmözése végött az szabadság hajjala fölött lengett. Az magyar ebben az esztendőben is csak szenyvedett. Az a kutyakórmány csak szaporétotta az Nemzett sérelmejit. Sebejink megest csak tátonganak. Az vármögyéket, az aakotmány e nemzeti vérfótteli sáncajait eetömötte. Régi dücsőség, hun késöl az élyi homálban! Tuhutum megfordú sirlyába, Nemzeti kénjába, látva hogy az hajdanyi dücstellesszáznyóczvan nemzöttség eekótyagosodott maradékaji ekképpen vának az Núbija hirős párduczczábú gyáva nyullá. Ha jén vónék minisztereenyök, megparancsnám, hogy lögyön minden honyfinak egy párduczczagánynya és buzogánynya.

Mikó jaz a túsú ódal az órszágra tóta az sűgáru-tra szólló törvint, eekeserödésömbe „az elárútt n a z a“ czémmzetes korcsimábú hazamöve, előszedtem az ezör nyóczszázharminczhetgyiki kalendárijomot és abba bánatossan elmerengöttem magamat Tas, Huba, Kund és Botond Bézancziomrontó vezérjeink komol, bánatos, kócsagos arczképejiken. Minő kharakterek! minő tisztútt, világromboló szivek! Traggyikus Nemzett melnek illen emböri oroslányok helött már csak minisztergyei vagynak.

Mit csinyájon az kebel az könyvekkel, mejek az dohánymonopóljomra nézvest szemejiböli kicsordúnak!? És Átilla, Balambér és Csaba lölkei ki nem gyünnek az koporsóbú, hogy az nyomorék maradéknak pédát adgyon az hajdanyi virtusrú. Rákóczy lölke peig bánatytyába ögészlen eehaagatott a Phosphorus habgyai bánatos partyának mögötte. Szilvester északályán maj csak honnem sérásra fakadtam, ugy meg vótam indijta jaz honyhaza sebeji áttol, mikó jaz tizenkettöt ütötte jaz óra. Sha eszömbe jut, hogy ez a kutyakórmány nemtsak hogy még éll, de még mindétig kormányoz, kedvöm vóna mint ama hirős romalyi hazafi tselekötte, méregpoharat ragannyi. Hónap gyere hozzám, hogy közös bánatunkat egy kis jó mőregbe folythassuk, mer már nem is érdömös ezen nyomoró világon élnyi és folvást türnyi, szenyvednyi, trafikot szivnyajés fájdaamainkba lassan elfonnyadni.

Hüved

Sanyó.

High Life.

Pest, ce vendredi.

My dear Krricsi,

You are a great Dingsda, hogy a bateau á vapeurrel nem evaporáltál szintén Áfrikába mint „our mutual friends, — kik álatt nem á Boz-ontos szá-kállu Dickens utolsóelőtti rrománját értem, hanem á mi közös bárrátáinkát á Tónit, meg á Nikit, meg á Louist, meg á Bélát, á kik á schwarrzerrek birrodalmában orroszleánykákát ákárrnak vádászni.

Értem of course nem á budái Schwarrzerreket, hanem á áfrikkiákát: the negroes, á kik á szerrecsenhegyek (Monte-negro) között láknak á fekete földön, hol még á tengerr is fekete, még á náp is, — lásd áz iménti nápfogyátkozást Tunisban.

Oh én szerrecesetlen flautás, hogy velök nem mentem, mert á décisive perrczben leszákadt áz egyik strrupflim.

Márr most á londoni „Sporting Chronicle“ meg á „Racing and Chasing Gazette“ jövő számában bizonyosan benn lesz egy notice hogy:

„AFRICAN SPORT. — Two Hungarian ladies of high family, Lady Bella Sapary and Lady Ester Hazy, left Europe for Africa, where they shall indulge for some time in the noble and ladylike amusement of lion-hunting.“

Á tulajdonnevek rrosz orthographiájában márr mi nem ütközünk meg; áz á spleen után mindjárrt á második ángol nemzeti betegség.

Et nous autres? — Mi ázálatt, mig ök egy vá-lóságos croisade de chasse-t csinálnák, á frregáttá-bálon vágy á skating-clubb bályán csinálhátunk legfőlebb egy pitoyable chassez-croisez-t. Szörnyü élez, auf sivátág!

Lion-hunting, my dear Krricsi, that is the veritable great Jux!

Áz á Bélá mindig olyan excentrical volt. Sok-szor mondtám már, mint Mlle Thérésa et cette chère princesse Pauline, hogy:

Rien n'est sacré pour un Sap... áry

és ime most orroszleányzók után járr!

Ah, my dear, what a beautiful land is that Africa!

Minden fehérrszemély ottán feketeszemély! Kenyérr is csak fekete ván! Kávé is csak fekete! Á Meyerbeer féle Áfrikánerinek csak ugy vádon szálládgálnák áz utcákon. Á férrfiák pedig oly elegánsák, hogy á fekete

frrákkot és nárrrágot áz ing álatt viselik, nem testhez állvá, de testhez növe. Mig nálunk még cigányok és zsidók is vánnák, ott csupán morreszkek és árrábesz-kek találhatók.

És mily pyramidesque válámi áz á Bárrsonyhegy-ség, vágy hogy is híjják: Átlászhegység, melyből nálunk csak legfőlebb báli czipőket szokták csinálni! És mily stupendous spectacle á véghetetlen áfrikái Horrtobágy: á Záhárrá. By Montezuma! záhárrágszom mágámrrá, hogy ezt áz álkálmát elszálásztottám!

No különben á Louis megigérte, hogy hoz nekem egy tuczat orroszlánybőr keztyüt. Gantez vous, lions! Á Nikitől kápok egy klavierrauszugot á Tunisban en vogue levő „la belle Hyéne“ nevü Offenbáchféle operettből. Á Tóni hoz egy trripolitirrozott áfrikái csibukszárrát echt Bádener Weichselből. Á Bélá pedig megszökteti szá-munkrrá á Marrokkanerhausból á márrokkoi császár egész hármemét.

Oh Tunis, Trripolis, Algier, Fez és Marokko!
Good bye, my dear Krricsi! For ever yours

MONOCLES.

Laczi. Hallottad a tanító ur mit beszélt? Hogy aszongya a villám mindenhova lecsap.

Gyuri. Mindenhova? Hát a mi pinczénkbe?

Laczi. Oda is.

Gyuri. Püf neki — hiszen pinczénk sincs.

Sedan napján. } St. A. Félttem tőle, de hiába;
Nem félek már mostanába.

W. A. Félek tőle, irigylem.
Ha nem látom, úgy szeretem.

A pontusi kérdés és } St. A. Elől ütnek s fáj a hátam.
Tann veresége napján. } — Vajh', mi ujság Ausztriában?

W. A. Félek, hogy a muszka bont szét —
Csak tudnam, mit mond a szomszéd?

Karácson napján. } St. A. Ha te szeretsz, én szeretlek.
Ugy szeretlek, majd megeszlek.

W. A. Jaj, be győztes a te harcrod!
Jaj, be kedves a te arcrod!

Ujév napján. } Mindketten. Mindkettőnkben egy az érzet:
Ugy szeretsz te, mint én téged.

Talán Néozinak.

(Giardinetto.)

Lazzi, lazzi, sempre lazzi —
Perche jöttél haza Nazzi?
Si Milanóban maradsz ó
Nem volnál most kis bajazzo.

Ne sirj, piccolo honbúgó!
Mert non járja már humbugo.
„Oh popolo“ sem ad rája,
Annyiszor megégett szája.

Kossuth nevét bár hogy zenged
Beppo Madrasin' nem enged.
Ó vezeté azt a pártot
Mely sok asinot bemártott.

Bella tárcza, vezércicco,
Kapadohány, portoricco,
Hej maroni arrostiti,
Maccaroni, Tógyi Tityi.

Tutti quanti, quanti tutti
Giardinetto senza frutti,
Chäso. duro salamuccio —
Da capo al fine fuccio.

GIOVANNINO PIPERCOLI.

Porosz táviratok.

Versailles jan. 1. Werder tábornok egész éjjel heves küzdelemben állott Bourbakival. Több falu szuronynyal vétetett be. A harc kimenetele az egyik félre természetesen csak vereséggel végződhetett. A győzők a hely színén maradtak. Reméljük Páris capitulálását.

Versailles jan. 2. Manteuffel csatába keveredett Chanzyval. A győzelemről csak annyit mondhatunk, hogy nagyon óhajtjuk Páris capitulációját.

Versailles jan. 3. Werder ma csatára kelt Bourbaki-völ. Győztünk. De előre intjük a közönséget, ne higgyen az e csatára vonatkozó Bordeauxból keltezendő táviratnak, annál inkább, miután táborunkban minden tiszt lázasan várja Páris capitulációját.

Versailles jan. 5. Frigyes Károlynak ma diadalmos csatája volt Bourbaki ellen. A harc kimenetele mi kívánni valót sem hagy hátra, csak Páris capitulációját.

Versailles jan. 6. Manteuffel ma az ellenség által diadalmos ütközetre kényszerített. Elég annyit mondani, hogy az ütközetben minden katona megütközött. Ha Páris capitulálna!

Versailles jan. 7. Werder alig győzi a győzelmet. Ma is győzelmet csikart ki a francziáktól. De most már ugyancsak capitulálhatna Páris!

> A porosz királyra mondott új évi toastot a német fejedelmek azon végezték, hogy éltették Győző Vilmost. Nem jobban illett volna: „Győző? Manót!..“?
(„Árva Miska.“)

!!Komoly jutalomhirdetés!!

A ki 1871. január 1-től kezdve f. é. végeig egy jó élczet bir kimutatni „Árva Miská“-ból, annak jutalmul tűzünk ki

3 üveg valódi spiritust.

A ki kettőt bir felmutatni, azt kinevezzük lovaggá és kiszinezett, Jankó által művészien kivitt

nemesi oklevelet

adományozunk neki.

A ki netalán tán — hisz csodák történhetnek — hármat is fedezne föl Miskában, annak canonisálásáról még élete folytatában gondoskodunk.

BORSSZEM JANKÓ.

PESTI CSODABOGÁR.

A. Nagyabee sült

T. VENDEGÉKNEK MELY NÓDOLATAL

ezen kavehaz Szemelyzete

KAMMER KAVÉHAZ

a vadaskurthor Szaladobon.

Csináltatták Grácban. Ilyen rosszul itthon is megcsinálhatták volna.

A szerkesztő postája.

T. B. N. Enyed. Az az esküdtzéki tárgyalás megtörtént dolog? A képesmékéből használni fogunk. — Csomaköz. B. Bálint. Azt a gyámoltalan Miskát minek öldösnök? Haldoklók iránt egy kis kegyelettel viselkedjék az ember. — Pápa. Hiszen kijutott már neki. — Ipoly mellé. Ön nyilván a homöopathiának hódol. Similia similibus. Egyáltalán ezt a nagy alteratiót nem értjük. Mondhatnók, mert van hozzá alapunk, hogy ama distichonoknak illustris férfit a szerzője. De arra magyarázhatna ön, hogy itéletét meg akarjuk vesztegetni. Hogy ön a „gorombával“ nem sokat mondott, mutatja az aláírás, mely büszkén adoptálta az epithetont. Csak arról az egyről nem fog ön meggyőzni bennünket, hogy az ön distichonainak n ő a szerzője. Először, mert n ő nem szokott hexameterekben írni, s másodsor, mert nem tudna ily v a s t a g o n felelni. Juvenálunk üzenetét azonban ide igtatjuk.

Album graecumot? Én nekem? Hisz nem vagyok aszszony. Annak a szépítő szert a ki festi magát.

Buksi nagysámmak. Orthodox, új ox? Ártatlan kis leánytól megjárja. Tőlünk rosz néven vennék. — Borús, Pest. A pointe megérdemelné a csiczolást. —